

Pesten – Werkgevers

Wat bedoelen we met pesten op het werk?

Pesten is steeds terugkerend intimiderend gedrag door bijvoorbeeld collega's, leidinggevende, klanten of opdrachtgevers. De medewerker die gepest wordt voelt dit als bedreigend, vijandig, beledigend, vernederend en kwetsend. Hij of zij kan zich hiertegen niet verdedigen. Voorbeelden van pesten zijn schelden, treiteren, irriteren, bespotten, roddelen of iemand buitensluiten.

In de sector transport en logistiek blijkt dat 2% van de werknemers regelmatig gepest wordt. Dit zijn zo'n 3.000 werknemers. Daarnaast worden ruim 6.000 werknemers af en toe gepest. De pesters zijn meestal directe collega's of de leidinggevende.

Wat kunnen de gevolgen zijn van pesten?

Mensen die gepest worden kunnen hun zelfvertrouwen of waardigheid kwijtraken. Ze kunnen angstig en gestrest worden. Dat kan leiden tot slapeloosheid of zelfs depressie. Ze hebben meer kans op hart- en vaatziekten. Vaak kunnen ze hun werk niet meer goed doen. Doordat ze zich niet meer kunnen concentreren of doordat ze minder zin in hun werk hebben. De gevolgen kunnen dus ernstig zijn. Niet alleen de medewerker die gepest wordt heeft er last van, maar ook mensen die er getuige van zijn.

Ook voor een bedrijf heeft het gevolgen: verhoogd arbeidsverzuim, slechte sociale verhoudingen, verlies van productiviteit, kwaliteit van werken en een verhoogde kans op ongelukken. Medewerkers gaan met minder plezier naar hun werk en er is een hoger personeelsverloop.

Hoe weet je of er sprake is van pesten in het bedrijf?

Mensen die gepest worden zullen daar uit angst of schaamte zelf niet snel iets over zeggen. Het is daarom belangrijk goed te letten op signalen of iemand gepest wordt. Dat kan bijvoorbeeld zijn dat iemand stiller is dan normaal, meer fouten maakt, zich vaker ziek meldt of contact met collega's mijdt. Maak de omgangsvormen bespreekbaar in het functioneringsgesprek. Als mensen verzuimen kan het belangrijk zijn om te vragen of dit met het werk te maken heeft. Als er in een team een onprettige sfeer hangt is het goed om alert te zijn op pestgedrag.

Checklist pesten

Vermoed je dat er sprake is van pesten? Gebruik dan de volgende checklist.

- Is de gepeste doelwit van anderen?
- Wordt de gepeste systematisch geïntimideerd, aangevallen, sociaal geïsoleerd of is er sprake van ander negatief gedrag?
- Wordt de gepeste persoon in een minderwaardige positie gedrukt?
- Komt het pestgedrag herhaaldelijk voor?
- Is het effect voor de gepeste kwetsend of tast het zijn of haar waardigheid aan?

Wat kun jij doen?

Als je merkt dat er mensen gepest worden in jouw bedrijf is het belangrijk hier snel op te reageren.

- Geef duidelijk aan wat wenselijk en onwenselijk gedrag is. Geef aan welke omgangsvormen er zijn binnen het bedrijf. Het is belangrijk dat er zowel met de pester als met de gepeste een gesprek wordt gevoerd.
- Zorg dat er een vertrouwenspersoon is en maak dit bekend onder de werknemers. Uit onderzoek in de sector blijkt dat slechts 50% de vertrouwenspersoon kent. Alle bedrijven zijn verplicht om een vertrouwenspersoon te hebben. Je kunt ook gebruik maken van de vertrouwenspersoon van het Sectorinstituut Transport en Logistiek.
- Het is belangrijk dat afspraken over de situatie op papier worden gezet en dat het sanctiebeleid wordt ingezet. Dat begint vaak met een officiële waarschuwing en kan in het uiterste geval leiden tot ontslag van de aangeklaagde.
- Ook is het belangrijk dat de gepeste ondersteuning krijgt, om te zorgen dat de gevolgen van het pesten verminderen, maar bijvoorbeeld ook om de assertiviteit te vergroten. Dit kan bijvoorbeeld door bedrijfsmaatschappelijk werk aan te bieden. Vaak kun je dit aanvragen bij de arbodienst.
- De leidinggevende van het team speelt een belangrijke rol bij het adequaat reageren op het pesten. Als de leidinggevende zelf degene is die pest, dan is het aan te raden dit te bestempelen als functioneringsprobleem. Het is dan de taak van de directie om dit op te pakken.

Wat kun je doen om pesten te voorkomen?

Zorg er voor dat de omgangsvormen duidelijk zijn en dat iedereen ze kent. Leg ze vast op papier en neem het op in bijvoorbeeld het chauffeurshandboek. Communiceer de omgangsvormen met de medewerkers, bijvoorbeeld tijdens een werkoverleg. Geef zelf het goede voorbeeld en draag de gewenste omgangsvormen uit. Het stimuleren van een goede werksfeer helpt ook om pesten te voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan vriendelijk zijn naar elkaar, het organiseren van een personeelsuitje en complimenten geven.

Als je er meer over wilt weten

- Via het Arboportaal kun je meer lezen over een goede werksfeer: <https://www.arboportaal.nl/campagnes/duurzame-inzetbaarheid/documenten/publicatie/2017/09/08/een-goede-werksfeer-laten-we-dat-zo-houden>
- TNO heeft onderzoek gedaan naar pesten op het werk: https://www.monitorarbeid.tno.nl/dynamics/modules/SFIL0100/view.php?fil_Id=135
- Wil je contact met de vertrouwenspersoon van STL? Dat kan hier: www.stlwerkt.nl/ongewenstgedrag
- Meer informatie over het beleid voor Psychosociale arbeidsbelasting (PSA) lees je hier: www.stlwerkt.nl/PSA